

Succesvolle schoolcarrières bij Porto Ricaanse jongeren: factoren van succes

René Antrop-González – University of Wisconsin-Milwaukee

Professor René Antrop-González, verbonden aan de Universiteit van Wisconsin-Milwaukee, doet in de VS onderzoek naar schoolcarrières van Porto Ricaanse jongeren. In maart was hij te gast bij CEMIS in Antwerpen (Link: <http://www.ua.ac.be/main.aspx?c=.CEMIS>). Hij deed verslag van zijn onderzoek naar schoolcarrières bij Porto Ricaanse jongeren en gaf uitleg over het onderzoek dat hij momenteel in Vlaanderen, meer bepaald in Ronse, voert.

●●● Focus op succes en niet op falen

Professor René Antrop-González wil achterhalen waarom in de VS bepaalde studenten met een migratieachtergrond wel een succesvolle schoolcarrière kunnen uitbouwen en anderen niet. Tot hiertoe was onderzoek hoofdzakelijk gericht naar verklarende factoren voor de schoolse achterstand, hoge uitval en onderprestaties van leerlingen uit minderheidsgroepen. Onder meer volgende socio-economische of academische barrières werden gevonden: intern en direct kolonialisme, eenoudergezinnen, armoede, cultureel irrelevante curricula etc. Ook in Vlaanderen wordt succes vaak toegeschreven aan factoren binnen de school, terwijl falen vaak gezocht wordt in factoren die gerelateerd zijn aan de achtergrond van leerlingen.

Een aantal onderzoekers in de VS, waaronder Antrop-González, zijn daarom factoren beginnen bestuderen die juist kunnen verklaren waarom sommige Latino's en studenten van Porto Ricaanse afkomst wel goed presteren. Zo werd er onderzoek gevoerd in een grote school in het Noorden van de VS (Midwest). Deze school telt 1500 studenten. Ongeveer 70% van de studenten zijn "gekleurde" studenten (students of color), waarvan 15% van Porto Ricaanse afkomst. Aan het onderzoek konden enkel leerlingen deelnemen van grade 11 of 12 (17 à 18 jaar). De meeste studenten van Porto Ricaanse afkomst vallen uit in grade 10 (15 à 16 jaar). Aangezien het

onderzoek zich richt naar studenten met een succesvolle schoolcarrière, werden enkel die leerlingen geïnterviewd die de moeilijke kaap van grade 10 al genomen hadden. De studenten werden geselecteerd op basis van hoge schoolresultaten (uitgedrukt in Grade Point Average). In totaal werden er diepte-interviews afgenomen van 10 studenten van Porto Ricaanse achtergrond.

● ● ● **4 cruciale factoren**

In zijn onderzoek beschrijft hij vier cruciale factoren die een positieve invloed hebben op de schoolcarrières:

- a. **Het opbouwen van sociaal kapitaal door religiositeit en participatie in de school en in buitenschoolse activiteiten in de context van school- en (geloofs)gemeenschap.**

Uit het onderzoek bleek dat heel wat studenten aangaven dat deze activiteiten ervoor zorgden dat ze toegang hadden tot verschillende netwerken en op deze wijze steun vonden voor hun leren: bijvoorbeeld door hulp bij huiswerk, door mentoren, door toegang tot informatie (computers etc.). Het betrokken zijn in de kerk en andere school- en gemeenschapsactiviteiten heeft een dubbele functie. Enerzijds zorgt de betrokkenheid ervoor dat studenten een positief zelfbeeld uitbouwen, anderzijds draagt het bij tot het opbouwen van sociaal kapitaal: vriendschapsbanden met andere studenten en ouders worden uitgebouwd. Dit zorgt ervoor dat studenten toegang krijgen tot belangrijke bronnen als advies, mentorschap, positief hulp-gedrag, etc.

- b. **Een sterke Porto Ricaanse identiteit**

De Porto Ricaanse studenten uit het onderzoek hebben allemaal een sterke Porto Ricaanse identiteit en zijn daar fier op. Deze bevinding contrasteert met bevindingen uit ander onderzoek waarbij geconcludeerd werd dat een goeie student uit een minderheidsgroep ook een student is die zich aanpast aan de normen, waarden en gedragingen van de blanke maatschappij. Dit fenomeen wordt bestempeld als “acting White” en werd voornamelijk vastgesteld bij Afro-Amerikaanse jongeren. Ook werken negatieve stereotypes die anderen hebben als motiverend voor deze studenten om toch goed te presteren op school: “White people stereotype Puerto Ricans and think that we’re not serious about our education. I want to prove them wrong” (Antrop-González e.a., 2005, p.86).

- c. **De invloed van moeders op de onderwijsprestaties van hun kinderen**

Moeders spelen een grote rol in de schoolse carrière van studenten. Ze doen dit op verschillende manieren: ze helpen hun kinderen met huiswerk. Als ze niet kunnen helpen gaan ze zelf op zoek naar middelen om hun kind te helpen. Daarnaast vinden de studenten het belangrijk dat hun moeders trots kunnen zijn op hen. Verder geven de studenten ook aan dat hun moeders ook de rol van mentor of vriend op zich namen in tijden van persoonlijke crisis.

- d. **De mogelijkheid van zorgleerkrachten en andere schoolmedewerkers om onderwijsprestaties positief te beïnvloeden.**

De studenten gaven aan dat goede leerkrachten uitermate belangrijk waren voor hun academische prestaties. Een goede leerkracht definieerden ze als leerkrachten die zorgend zijn, die geïnteresseerd zijn in het leren kennen van hun leerlingen, die te vertrouwen zijn en die hoge academische verwachtingen hebben: “A good teacher is one who knows you, cares about what you do, pushes students, and cares about the stuff going on in your life. A good teacher also wants you to absorb information and understand it (Antrop-González e.a., 2005, p.89). De 10 geïnterviewde studenten uit het onderzoek, identificeerden slechts twee leerkrachten als goede leerkrachten. De meerderheid van de leerkrachten werd zo niet gedefinieerd, en dus ook niet benaderd door de studenten.

■■■ **Implicaties voor onderwijs**

Het onderzoek geeft aan dat er verschillende factoren zijn die belangrijk zijn voor het succes van studenten. Een eerste element is het belang van netwerken en buitenschoolse activiteiten. Toegankelijk voor alle leerlingen en niet alleen voor de beste. In Vlaanderen kunnen we hiervoor

verwijzen naar de Brede School (www.ond.vlaanderen.be/bredeschool). Daarnaast is het belangrijk dat de identiteit van leerlingen, cultureel en etnisch, gevoed en gewaardeerd wordt. Deze identiteit moet beschouwd worden als een voordeel, een extra rugzak, en niet als een probleem. Ten derde is het evident dat ouders een centrale rol spelen in het leven van hun kinderen. Deze bevinding spreekt de deficittheorie, waarbij oorzaken van schoolse achterstand gezocht worden bij de leerlingen en ouders (voornamelijk socio-economische status), tegen en geeft juist aan dat het onderwijs meer belang moet hechten aan de rol en betrokkenheid van de familie. Tot slot blijkt dat leerkrachten die in de ogen van de leerlingen

beschreven worden als goede leerkrachten cruciaal zijn. Leerkrachten met hoge verwachtingen die ook interesse hebben in de leerling zelf.

De auteurs concluderen dat het belangrijk is om als school de link te leggen tussen het leven van studenten binnen en buiten de school. Partnerschap met de gemeenschap, instellingen, families moet aangemoedigd worden. Daardoor kunnen scholen het sociaalkapitaal versterken en zo studenten beter ondersteunen in hun leren.

■■■ **De schoolcarrières van studenten van Marokkaanse afkomst in internationaal perspectief**

Professor René Antrop-González, die ook verre wortels heeft in Vlaanderen (zijn grootvader emigreerde in 1919 van Ronse naar de Verenigde staten) breidt zijn actieterrein ook uit naar Vlaanderen. Hij doet een onderzoek in Ronse en be vraagt jongeren van Marokkaanse afkomst met een succesvolle schoolcarrière. Hij wil met deze informatie een internationale vergelijking maken tussen de factoren die van belang zijn voor Afrikaans-Amerikaanse, Latino/a studenten in Milwaukee en studenten van Marokkaanse afkomst in Vlaanderen. De jongeren worden geselecteerd op basis van hun zelfbeeld (identiteit), schoolse prestaties en leeftijd. Momenteel worden de interviews afgenomen en de data verzameld.

De resultaten van het onderzoek worden begin volgend jaar verwacht.

● ● ● **Bronnen:**

Presentatie (Professor René Antrop-González ; 20 maart 2009; seminarie georganiseerd door CEMIS (Universiteit Antwerpen): *“Honoring their/our voices: examining the success factors of urban Latin@/Puerto Rican High Academic Achievers and their implications for Educational Equity”*.

Antrop-González, R., Vélez, W. & Garrett, T. (2005). Dónde Están los Estudiantes Puertorriquenos Exitosos? (Where are the academically successful Puerto Rican Students?): Success Factors of High-Achieving Puerto Rican High School Students. In: Journal of Latinos and Education, 4 (2), 77-94, pp. 77-94.

Antrop-González, R., Vélez, W. & Garrett, T. (2008). Examining Familial-Based Academic Success Factors in Urban High School Students: The Case of Puerto Rican Female High Achievers. In: Marriage & Family Review, 43 (1/2), pp. 140-163.

Antrop-González, R., Vélez, W. & Garrett, T. (2009). Making the Invisible Visible: Examining the Schooling Experiences of High Achieving African, American, Latina/o, and Moroccan Youth across Comparative, International Contexts. Research paper (unpublished).

<http://www4.uwm.edu/soe/directory/profiles/antrop.cfm>

Tekst: Lia Blaton, medewerker Steunpunt GOK & Reinhilde Pulinx, onderzoekster (SBO: schoolloopbanen van jongeren met een migratieachtergrond) Steunpunt Diversiteit & Leren